

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

Non purgari, aut leuari peccata, propterea q[uod] multi sint, qui peccent
cap. xliiii

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

DE CONIV. ET CONTI. SACER.

hæc eadem, quæ apud eos dedecori, et opprobrio fuerant, modo apud nos honori sint, & salutis. Suo namque testimonio, et exemplo docuit nos Christus Iesus, & relinquere uxores propter se, & crucem ferre post se, si vere ipsius effici discipuli cupimus. Sed iam (ut puto) satis probatum esse censemus, (quicquid impudici quidam garriant) professionem coelibatus nullo pacto iniuriæ, aut maledicto patere: quando sicut per matrimonium carnaliter, ita per coelibatum spiritualiter in adoptionem Abrahamæ, & filiorum Dei multiplicamur. Sed de hoc satis iam ad reliqua pergamus.

Non purgari, aut leuari peccata, propterea quod multi sint, qui peccent. Cap. XLIIII.

Nunc uero illis est respondendum, qui animati numerosa societate peccantium, pertinaciter in iniquo suo proposito perseverant: & quum tueri alia ratione se nesciant, malorum sese consortio defendunt, & turpitudinem flagitii, exemplorum frequentia, & consuetudinis licentia deprecant, inique recti loco ducentes, quicquid vulgo committitur. Sed compello te modo, quisquis te sic insipienter, friuoleque deendis. Quidnam quaeso ad rem, si multi peccent: num tu si quid contra legem à multis agatur, impune feres, si cū aliis pecces: Quinimmo eo magis tibi uerendum est, quasi in te tandem statui debeat animaduersionis exemplum ut sumpti iam de te supplicii metu alius deterritus peccare formidet. Quis nam te in eā turbam improborum magis quam bonorum coniecit: cur cum bonis non mauis esse, etiam si pauciores sint, quàm cum malis: Responde precor: quando hic inter nos uerbis tantum contenditur, non pugnis. Taces, satis laudas. Scio, tua te ducit ad malum concupiscentia, teque ad hos trahit morum similitudo, quæ est tibi in malo cū eis. Quid

est quod ex multorum consuetudine vitium tuum excules: quum & vitia fatearis esse, que sequaris, & à nobis nil nisi bonum, & salutare querendum sit. Quod autem multi sint mali, id probe mihi tecum conuenit. Extat sapientis uiri Biantis dictum satis uulgatum. Plures malos. Id sanè nulli mirum uideri debet: quoniam recte facere rarum, & per paucorum hominum est. Quid quod ex illis quoque antiquis Romanis, qui tantis ubique laudibus efferuntur, adeo rari semper probi fuerint, ut non ridicule magis: quàm serio dixerit scura quidam, uno posse à nullo bonos omnes includi. Sed obsecro te, quæ nam uirtus esset pudicitia, quæ maxima habetur nisi ei laudem raritas daret. Rara profecto uirtus, rari quædam præclarum est: ac unum quodque tanto inuèto rarius, quanto dignius aut difficilius est: factu sola uicia uulgaria sunt, & obuia ubique, & in promptu omnibus. Etenim omnes natura ad deteriora faciles sumus, & eo magis, quod in his, neque dux unquam deest cuiquam, neque comes. Non enim uoluit natura ipsa quicquam magnū effici facile, uel à pluribus: sed in arduo posuit quicquid honestum est: atque admiscuit præstantissimo cuique operi difficultatem, ut merito illud Solonis uerbum celebretur. Difficilia honesta omnia. Vnde & Firmianus noster Lactantius, Bonorum, inquit, natura in arduo posita est, malorum in præcipiti. Nunquam sanè tam bene agitur cum rebus humanis, ut honestiora plures sectentur: uel placeant optima pluribus: quum solent id uitæ genus in primis uulgo probari, quod facile, quod uisatissimum sit: & nihil habeatur magis populare, quàm nomen uoluptatis. Contra autem uidemus ad uirtutem continentie paucos aspirare, paucos anniti, quia uirtutis palma teres est, & ardua, & raros habet ascensores. Ceterum quanto rariores sunt, qui ad hanc metam percurrunt, tanto illi maiori admiratione, & præstantioribus præmiis digni sunt, ex malorum namque comparatione, bono

Et. oxā

A. lidt

DE CONIV. ET CONTL. SACER.

rū decus clarius elucescit. Quid est enim q̄ quidā tam
topere de castitatis uirtute laudant: nisi q̄ multi de impu
dicitia uitio cōdēnantur: Splēdor q̄dē diurnę lucis tūc
maxime dignoscitur, quū obscuritas noctis supuenerit:
propterea de Noe scriptū est: q̄ esset iustus, & p̄fectus
in generationē sua. In quo uerbo (ut interpretatur Orige
nes) ostēditur nō fuisse Noe ex integro p̄fectū, sed in ge
neratione illa sua puerla ex cōparatione cæterorū iusti,
atq̄ p̄fectū fuisse. Idē quoq̄ de Loth intelligendum esse
dicit: q̄ quāto in dies Sodomitæ deteriores fierēt, tāto
ille iustior apparebat. Eminēt quidē quæ rara sunt, & ad
comparationem sui contrarii illustriora, atq̄ admirabilio
ra redduntur. Non enim est admirationi proceras arbor,
et si uertice minetur cœlum tangere, quum tota ferme
sylua eadem proceritate succreuerit, sed quæ sola eo lo
co p̄cera sit, aut admodum rara præ cunctis emineat.
Quid ergo mirum si in tam peruersis, ac improbis mo
ribus hulus nostræ tempestatis, probi, & casti uiri, ueluti
fulgentia sydera inter tenebras noctis, præclarissima uir
tutis suæ luce resurgant? Quis inter tot sordes homi
num castitatis mundiciem non commendat: non ad
miretur: non colat: quum etiam apud improbos ho
nor semper sit habitus probis, & honestis moribus.
Nunquam enim in tantum conualescet nequitia: nun
quam sic contra uirtutes coniuurabitur, ut castitatis no
men non sit uenerabile, & sanctum, etiam improbis.
Quamobrem totis uiribus & neruis (ut aiunt) opera
danda est, ut sequamur bonos, & raros, educentes nos
proflus è turba, & præstantes aliquid de nobis exi
mitum, quo secernamur à uulgo, & inter cœli ci
ues mereamur ascribi. Ideo in Exodo legitur. Non
sequaris turbam ad faciendum malum, nec in iudicio
plurimorum acquiesces sententiæ, ut à uero deues.
Item & Apostolus, Omnia, inquit facite, sine murmur
atione, & hæsitacione, ut sitis irreprehensibiles, & simi

Exo. 23

Phil. 2

plures, sicut filii Dei, immaculati in medio nationis pravae, & peruersae, inter quos luceatis, ut luminaria in mundo.

Fuisse semper & bonos, & malos: necesse tam raros probos, ut quidam arbitrantur.

Cap. XLV.

Verum et in uero quanquam bonos, & castos raros esse non negem, non tamen propterea raros esse concesserim, quam plerique forsitan sibi falso persuadent esse. Nam difficile quidem est confirmare id de plurimis, at mihi certum est, quid de multis respondeam quos scio continentissime uiuere. Verum sic nescio quo modo, ut optima quaeque quasi occulta sint: mala uero, ac foeda facta, ita late pateant, ut plusquam opus sit, ab omnibus agnoscantur. Nec mirum nam auri uenae penitus abdite sunt, & gemmae, & praeciosissima quaeque terrarum latebris altissime reconduntur: sed uitrum, aes ferrum, & id genus uilia, pasim, & ubique nobis obuia sunt. Idem ferme accidit in moribus hominum: quando nemo ferè est, qui non acutius semper uitia, quam quae recta sint uideat. Et propterea saepe accidit, ut lateat probitas, tanquam sterili compressa solo, & uitium uelut semen uberi satum gleba, ubique propagetur, & (ut de malis herbis dicitur) altius surgat, & magis magisque conspicuum reddi soleat. Consueuerunt omnes ferè natura quicquid rectum est, & laudabile, quasi inuidiosum quidpiam continentibus oculis pertransire, mala uero, ac turpia perspicaciores Lynceo longe, lateq; prospicere, ac prospecta ubique palamq; proferre. Iniquum est sanè in quolibet ordine bonos malosq; indiscrete confundere, atq; improbis cõiunctis

ESTAM